

Grad Dubrovnik

Strategija razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja

Grada Dubrovnika

od 2012. do 2030. g.

Sadržaj

Uvod.....	3
I. Analiza stanja.....	5
Dječji vrtići u gradu Dubrovniku danas	6
Stručno usavršavanje.....	6
Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece	7
Organizacija predškolskog odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku	8
Broj djece u jasličkim i vrtićkim skupinama, obuhvat i standardi	9
Kretanje broja djece upisane u dječje vrtiće u gradu Dubrovniku 2000-2012.g.....	13
Projekcija broja djece i potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju do 2030.g.	14
Status, prostorno tehnički uvjeti objekata	19
Stanje u zajednici	22
SWOT ANALIZA.....	23
II. Potrebe za strateškim planiranjem.....	24
III. Strateški ciljevi i aktivnosti.....	25
Ciljevi strategije razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja Grada Dubrovnika.....	26
Vrijednosti.....	26
Vizija.....	27
Misija.....	23
Cilj 2.....	27
Cilj 3.....	28
Cilj 4.....	28
Cilj 5.....	28

Uvod

Tradicija brige za najmlađe i smještaj djece u predškolske ustanove u Gradu Dubrovniku vuče svoje korijene još iz XV stoljeća, od Nahodišta koje je odlukom Velikog vijeća osnovano 1432.g. a brinulo je o napuštenoj djeci. Dječja zabavišta za svu djecu, u Dubrovniku spominju se od 1837 godine, ali postoje indicije da su ista postojala i ranije. Prvi službeni DJEČJI VRTIĆ, o kojem se brine država osniva se u Dubrovniku 1903 godine. Dječji vrtići Dubrovnik u ovom sastavu, osnovani su 1991.godine i djeluju kao jedinstvena javna ustanova za predškolski odgoj na području Grada Dubrovnika i provode programe njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu od navršenih godinu dana života do polaska u osnovnu školu. 1999. g. otvoren je prvi privatni vrtić, a 2002.g. vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju pri osnovnoj školi Marina Držića.

Organizacija i djelovanje dječjih vrtića danas, određeni su Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97 i 107/07), Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, 1991) i Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10).

Predškolski odgoj važan je dio sustava odgoja i obrazovanja. Prema Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi, sastavni je dio sustava odgoja i obrazovanja i skrbi o djeci, a obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima te iznimno u drugim ustanovama i udrugama.

Programsko je usmjerenje odgoja i obrazovanja kao dio Prijedloga koncepcije razvoja predškolskog odgoja utemeljeno na razvojno-humanističkom pristupu. U prvi plan stavlja kvalitetu odgojnog procesa, potrebe djece, ulogu odgajatelja te fleksibilnost organizacije prostora i vremena za aktivnosti djece. Ovim je dokumentima određena koncepcija razvoja sustava odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi koja odražava i promiče otvorenost za potrebe djeteta, roditelja i društvene zajednice te moguću raznolikost u sadržajima oblicima i programskim zadaćama, a dječje vrtiće vidi kao razvojne centre.

Prema Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi djelatnost predškolskog odgoja financira se pretežito sredstvima proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave te sudjelovanjem roditelja u cijeni programa predškolskog odgoja u koje su uključena njihova djeca. Udio plaćanja roditelja djece s prebivalištem na području Grada Dubrovnika određuje se ovisno o vrsti i trajanju programa te socijalnom i imovnom statusu obitelji. U 2012.g. ukupno izdvajanje iz Proračuna Grada Dubrovnika za predškolski odgoj i obrazovanje iznosi 25.649.100,00 kuna. Za djecu obitelji bez ili s vrlo niskim primanjima umjesto roditelja dio cijene vrtića snosi zaklada „Blaga djela“ (oko 110.000,00 kuna). Određeni programi kao što su posebni programi za djecu s teškoćama u razvoju sufinanciraju se iz sredstava državnog proračuna (85.500,00 kuna).

Unatoč višestoljetnoj tradiciji predškolskog odgoja i obrazovanja i brizi za najmlađe naraštaje u gradu Dubrovniku, do danas nije postojao sustavan pristup i dugoročno planiranje smještaja, odgoja i obrazovanja djece u predškolske ustanove, toliko neophodan u svjetlu značajnih

demografskih i velikih socioekonomskih i kulturoloških promjena zadnjih desetljeća u Hrvatskoj i svijetu.

Radna skupina Dječjih vrtića Dubrovnik i Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika izradili su Strategiju razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja Grada Dubrovnika za razdoblje od 2012. do 2030.g. (u daljnjem tekstu Strategija). Strategija za cilj ima jasno definirati smjernice daljnjeg razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja na području grada Dubrovnika u cilju povećanja obuhvata djece predškolskim odgojem i obrazovanjem i unapređenja kvalitete usluge.

Primjenjeni metodološki pristup u izradi Strategije zasniva se na uvažavanju odredbi postojećeg Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97 i 107/07) i humanističko-razvojnoj koncepciji izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja predškolske djece prema Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, 1991.), te uvažavanju specifičnosti Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja (NN 63/08 i 90/10).

U procjeni broja predškolske djece i projekcijama broja predškolske djece korištena je dostupna statistička građa Državnog zavoda za statistiku, Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Godišnji planovi Dječjih vrtića Dubrovnik te Projekcija dobno spolnog sastava stanovništva grada Dubrovnika do 2031.g. (Akrap) iz Programa razvoja grada Dubrovnika do 2020.g.

Metode planiranja, evaluiranja i pisanja razvojne strategije također se temelje na poštivanju procedura unutar same ustanove Dječji vrtići Dubrovnik, aktivnom sudjelovanju zaposlenika, suradnika, korisnika i drugih članova zajednice, uvažavanju specifičnosti zajednice, promjena unutar zajednice te odgovornom upravljanju prirodnim, ljudskim i materijalnim resursima.

Društvo se mijenja. Razvoj društva i proces globalizacije stvaraju nove potrebe na razini društvenog života i života obitelji i pojedinca. Uzimajući u obzir okružujuće čimbenike kao što su migracije, prirodan prirast stanovništva, obuhvat djece u vrtićima i promjene, Strategija analizira dosadašnje djelovanje, te jasno određuje viziju, misiju i ciljeve razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja u Gradu Dubrovniku do 2030., ukazujući na potrebu za kontinuiranim planiranjem i prilagođavanjem promjenama koje se događaju na lokalnoj, ali i globalnoj razini. Iako je postupan kontinuiran pad prirodnog prirasta broja stanovnika prisutan, potreba roditelja za smještajem djece u dječje vrtiće je sve veća i veća. Ova strategija analizira sve prednosti, nedostatke, rizike i moguće prepreke, stavljajući u glavni plan obitelji lokalne zajednice i njihovu djecu, uključujući i inkluziju djece s teškoćama u razvoju u vrtiće i aktivnosti unutar njih.

Kao odgovor na potrebe lokalne zajednice, Strategija predstavlja javni dokument koji osigurava preduvjete za uspješnost rada dječjih vrtića i drugih oblika ranog izvanobiteljskog i/ili izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja predškolske djece. Izrađen je na osnovu participativnih metoda planiranja, obrade podataka i izrade dokumenta.

Analiza stanja

I. Dječji vrtići u gradu Dubrovniku danas

Danas u gradu Dubrovniku djeluje 13 vrtića, od čega 9 vrtića u sklopu Ustanove Dječji vrtići Dubrovnik, 3 privatna vrtića i 1 vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju.

a) Dječji vrtići Dubrovnik:

1. Dječji vrtić Palčica – Centralni i dislocirani objekt u prostorima Opće bolnice Dubrovnik
2. Dječji vrtić Pčelica - Centralni i dislocirani objekti: Opskrbni centar, Stara Mokošica, Nova Mokošica, Trsteno i Gromača,
3. Dječji vrtić Ciciban
4. Dječji vrtić Gruž
5. Dječji vrtić Kono
6. Dječji vrtić Izviđač
7. Dječji vrtić Pile
8. Dječji vrtić Radost
9. Dječji vrtić Šipan na otoku Šipanu

b) Privatni vrtići u gradu Dubrovniku

1. Petar Pan
2. Calimero
3. Bubamara

c) Dječji vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju pri osnovnoj školi Marina Držića

Za odgoj i obrazovanje djece u vrtićima brine se 140 stručnih osoba (131 odgajatelj, 2 pedagoga, 1 psiholog, 2 defektologa, 2 zdravstvena voditelja, 1 medicinska sestra i 1 fizioterapeut), 7 administrativno-računovodstvenih djelatnika i 48 djelatnika tehničke službe.

Tablica 1. Broj zaposlenih u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku

REDNI BROJ	RADNO MJESTO	BROJ IZVRŠITELJA
1.	Uprava i administracija DVD	9
2.	Stručni tim DVD	6
3.	Odgajatelj DVD	136
4.	Radnici u kuhinji DVD	23
5.	Radnici u praonici DVD	2
6.	Spremačica DVD	23
7.	Ostali radnici DVD	7
8.	Odgajatelj Privatni vrtići	8
9.	Ostali radnici Privatni vrtići	2
10.	Odgajatelj DV pri O.Š. M. Držića	1
11	Stručni tim DV pri O.Š. M. Držića	3
UKUPNO:		220

Stručno usavršavanje

Tijekom ranog djetinjstva težište odgojno-obrazovne djelatnosti usmjereno je na poticanje cjelovitog optimalnog i zdravog rasta i razvoja svih aspekata osobnosti: tjelesnoga, emocionalnoga, socijalnog i intelektualnoga, primjereno djetetovim razvojnim mogućnostima. Obrazovanje odgajatelja, zbog složenosti posla, tj. slojevitosti zadaća u ostvarivanju ciljeva i provođenju suvremeno koncipiranog predškolskog odgoja zahtijeva cjeloživotno učenje. Posebnu pažnju treba posvetiti području suradnje s roditeljima ili razvijanju komunikacijskih vještina koje danas nužno ulaze u područje temeljnih kompetencija odgajatelja. Stručno usavršavanje odgojnih djelatnika ostvaruje se kroz individualni rad, različite seminare, stručne aktivne, radionice, dodatne tečajeve kao i stručnu literaturu.

U dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku velika pažnja se posvećuje stručnom usavršavanju svih odgajatelja i stručnih suradnika. Zahvaljujući tome u vrtićima se provode brojni programi, te koriste elementi Montessori, Waldorf, Reggio pedagogije, prate se suvremene spoznaje i trendovi iz psihologije i pedagogije.

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece u dječjim vrtićima

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece u dječjim vrtićima obuhvaća planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece, kvalitete prehrane te zadovoljavanja higijenskih uvjeta. U Dječjim vrtićima Dubrovnik dvije zdravstvene voditeljice brinu o kvaliteti i planiranju prehrane te higijenskim mjerama kao mjerama za sprječavanje zaraznih bolesti. Dječji vrtići Dubrovnik imaju četiri kuhinje u kojima se svakodnevno priprema ručak za djecu koja koriste redovite cjelodnevne programe u vrtiću. Dnevno se u Dječjim vrtićima Dubrovnik priprema oko 1530 obroka, koji se s 3 vozila distribuiraju u područne objekte. Od ove godine sve kuhinje imaju HACCP certifikat uz daljnju verifikaciju sustava.

Prehrana djece predškolske dobi planira se u skladu s prehrambenim standardima i smjernicama na razini RH. Djeci s posebnim potrebama u prehrani (dijabetes, kronične bolesti, nutritivne alergije i dr.) svakodnevno se osigurava odgovarajući način prehrane.

Privatni dječji vrtići hranu pripremaju u samom vrtiću ili je nabavljaju u objektima prehrane. U dječjem vrtiću u O.Š. Marina Držića hrana se priprema u školskoj kuhinji.

Tablica 2. Mjesto pripremanja, distribucija i broj obroka u Dječjim vrtićima Dubrovnik

Lokacija kuhinje	Broj obroka dnevno	Dostava u vrtić
Palčica	700	Palčica, Gruž, Pile, Radost, Kono I i Kono II
Cicibana	360	Ciciban i Palčica Medarevo
Pčelica	300	Pčelica, Opskrbni centar, Stara Mokošica, Aster i Trsteno
Izviđač	170	Izviđač

Organizacija predškolskog odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku

Sukladno zakonskoj regulativi, dječji vrtići su svoj rad prilagodili potrebama zaposlenih roditelja, kroz programe redovitog cjelodnevnog (10-satnog) programa za djecu vrtićke i jasličke dobi, kraćeg vrtićkog popodnevnog programa u trajanju od 3 sata, kraćeg vrtićkog 5-satnog programa za korisnike u mjestima s manjim brojem djece (Gromača, Šipan), te posebnog programa za djecu s većim teškoćama u razvoju pri osnovnoj školi Marina Držića.

U Dječjim vrtićima Dubrovnik nude se i drugi redoviti i povremeni programi i projekti kao što su:

1. program pripreme za školu
2. vjerski odgoj
3. prava djece
4. programi za darovitu djecu
5. rano učenje engleskog jezika
6. projekt baština
7. glazba u vrtiću
8. likovnost u vrtiću
9. sportska olimpijada
10. ekološki odgoj
11. obilježavanje značajnih svjetskih datuma
12. program razvoja intelektualnih potencijala djece (Mensa)
13. zdrava prehrana i briga o zdravlju
14. roditeljstvo se može učiti
15. anti-stresni program –vježbe opuštanja za djecu
16. program prevencije zlostavljanja djece CAP

U provedbi odgojno obrazovnog programa koriste se elementi Reggio, Waldorf i Montessori pedagogije. U 2012.g. Dječji vrtići Dubrovnik su počeli s uvođenjem Mensa NTC sustava učenja koji je rezultat suvremenih neurofizioloških spoznaja u razvoju djece i ima za cilj stimulirati razvoj inteligencije kod djece, povećavajući broj neuronskih veza u periodu do sedme godine života (period najdragocjeniji za formiranje novih veza). Od 1. siječnja 2012. godine u sklopu rada na unapređenju kvalitete i inkluzije djece s teškoćama u razvoju, počela je u Dječjim vrtićima Dubrovnik realizacija programa Asistent u vrtiću. Ovim programom obuhvaćeno je u školskoj godini 2012./2013. 10 djece s kojima radi 5 asistenata.

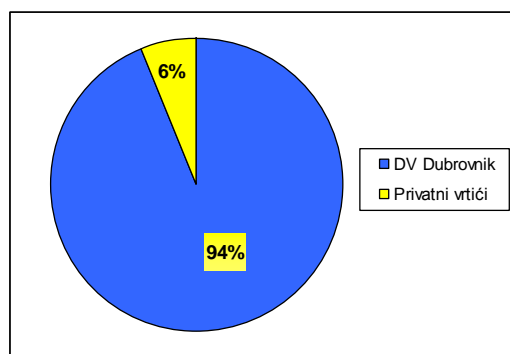
Programe predškolskog odgoja i obrazovanja, mjerila za broj odgajatelja, stručnih suradnika i ostalih radnika u dječjem vrtiću, prostorne, materijalne i tehničke uvjete rada te broj skupina i broj djece po skupinama kao i ukupan broj djece u predškolskoj ustanovi, utvrđeni su Državnim pedagoškim standardom (u daljnjem tekstu DPS) (NN 63/08 i 90/10).

Odgojno-obrazovna skupina osnovna je jedinica u kojoj se provode različiti programi za djecu predškolske dobi. Odgojno-obrazovne skupine ustrojavaju se prema dobi djece, vrsti i trajanju

programa, sposobnostima, potrebama i interesima djece i roditelja. Broj djece u odgojno-obrazovnoj skupini u redovitom programu utvrđuje se ovisno o dobi djeteta i broju djece s teškoćama u razvoju uključene u odgojnu skupinu. Dječji vrtić optimalne veličine je vrtić od 20-30 odgojnih skupina redovitoga programa (340 - 600 djece ukupno). (ČL.21.,22. i 23. DPS)

U pedagoškoj godini 2012./2013. u dječje vrtiće u gradu Dubrovniku uključena su ukupno 1734 djeteta u 76 skupina, od čega je 1632 djece (94%) u Dječjim vrtićima Dubrovnik, 95 djece (6%) u privatnim vrtićima i 7 djece u dječjem vrtiću za djecu s većim teškoćama u razvoju pri O.Š. Marina Držića.

Graf 1. Udio djece u Dječjim vrtićima Dubrovnik i privatnim vrtićima u gradu Dubrovniku

Broj djece u jasličkim i vrtićkim skupinama, obuhvat i DPS

Državni pedagoški standard propisuje broj djece u odgojnim skupinama. Novi DPS za vrtićke skupine propisuje 18 djece za mlađu, 20 za srednju, 25 za stariju i 22 djece za mješovitu skupinu. Broj djece u jaslicama je od 8-14 djece ovisno od dobi djece, 12 djece za mješovite skupine djece od 1- 3 g.

U prikazu broja odgojnih skupina, odgajatelja i djece u odnosu na DPS u redovitom cjelodnevnom vrtićkom i jasličkom programu u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g., koristili smo stari standard koji iznosi 20 djece (3-6,5 godina) za mlađu, 25 za srednju, 30 za stariju i 22 za mješovitu vrtićku skupinu djece i 12 djece (1-3 godine) za mlađu, 14 za mješovitu i 16 za stariju jasličku skupinu djece.

Tablica 3. Broj odgojnih skupina, odgajatelja i djece u odnosu na DPS u redovitom cjelodnevnom vrtićkom programu prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g.

V RT I Ć	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGAJATELJA	BROJ UPIŠANE DJECE	PEDAGOŠKI STANDARD*	ODSTUPANJE BROJA UPIŠANE DJECE U ODNOSU NA DPS U %
Palčica	11	22	295	228	+29
Škatulica	5	10	129	100	+29
Radost	3	6	73	60	+22
Gruž	3	5	68	58	+17
Ciciban	5	10	134	111	+21
Izviđač	4	8	104	83	+25
Kono I i Kono II	2	4	47	44	+7
Pile	3	6	72	62	+16
Pčelica	5	10	133	102	+30
Opskrbni centar	1	2	22	18	+22
Između dolaca	1	2	24	20	+20
Stara Mokošica	2	4	52	42	+24
Gromača	1	2	22	20	+ 10
Trsteno	1	2	19	20	-10
Calimero	2	4	45	40	+13
Bubamara	1	2	27	20	+35
UKUPNO	49	97	1244	1008	+23

* Pedagoški standard po skupinama je različit za pojedine vrtiće i odgojne skupine jer je izračunat u odnosu na broj djece s teškoćama u razvoju i prostorne standarde sukladno DPS-u.

Redoviti cjelodnevni vrtićki program organiziran je kao 10-satni program za djecu od navršene treće godine života do polaska u školu. U ovaj program ukupno je upisano 1244 djece u 49 odgojnih skupina, s prosjekom od 25 djece po skupini (raspon 17-27). U odnosu na DPS skupine u prosjeku imaju 23% više upisane djece (raspon od 7-30%). Jedini vrtić s brojem djece manjim od DPS je dječji vrtić Trsteno.

Tablica 4. Broj odgojnih skupina, odgajatelja i djece u odnosu na DPS u redovitom cjelodnevnom jasličnom programu prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013.g.

V RT I Ć	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGAJATELJA	BROJ UPIŠANE DJECE	PEDAGOŠKI STANDARD *	ODSTUPANJE BROJA UPIŠANE DJECE U ODNOSU NA DPS (%)
Pčelica	3	6	59	44	+ 34
Palčica	4	8	77	56	+ 38
Palčica-Medarevo	6	12	103	82	+ 26
Ciciban	3	6	57	42	+ 36
Izviđač	3	6	54	42	+ 29
Kono I	1	2	18	18	0
Petar Pan	1	2	23	18	+ 28
SVEUKUPNO	21	42	391	302	+ 29

Redoviti cjelodnevni jaslični program organiziran je kao 10-satni program za djecu od navršene prve do treće godine života. U ovaj program ukupno je upisano 391 dijete u 21 skupini, s prosjekom od 18-19 djece po skupini. Osim u dječjem vrtiću Kono, u odnosu na DPS po skupini je u prosjeku 29% više upisane djece (raspon 26 do 38%).

Tablica 5. Broj odgojnih skupina, odgajatelja i djece u odnosu na DPS u kraćem vrtićkom 5-satnom programu prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g.

V RT I Ć	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGAJATELJA	BROJ UPISANE DJECE	DPS *	BROJ UPISANE DJECE U ODNOSU NA DPS U %
ŠIPAN	Mješovita	1	10	22	-45
GROMAČA	Mješovita	1	22	20	10
UKUPNO		2	32	42	-24

Kraći vrtićki 5-satni program organiziran je kao 5-satni program za djecu od navršene treće godine života do polaska u školu za sela grada Dubrovnika i na otoku Šipanu. U ovaj program ukupno je upisano 32 djece, 10 na Šipanu i 22 u Gromači. u odnosu na DPS u ovim vrtićima je upisano 24% manje djece (45% djece manje na Šipanu i 10% više djece na Gromači).

Tablica 6. Broj odgojnih skupina, odgajatelja i djece u odnosu na DPS u kraćem vrtićkom 3-satnom programu prema vrtićima u gradu Dubrovniku u 2012./2013. g.

V RT I Ć	ODGOJNA SKUPINA	BROJ ODGAJATELJA	BROJ UPISANE DJECE	PEDAGOŠKI STANDARD *	BROJ UPISANE DJECE U ODNOSU NA DPS U (%)
PČELICA	Mješovita**	1	18	20	-9
PALČICA	Mješovita*	1	19	22	-9
GRUŽ	Mješovita*	1	23	20	+5
UKUPNO:	3	3	60	62	-10

U popodnevni 3-satni vrtićki program za djecu od treće godine života do polaska u školu, upisano je 60 djece u 3 odgojno obrazovne skupine s prosjekom od 20 djece po skupini. U odnosu na DPS upisano je 10% djece manje.

Tablica 7. Ukupni broj odgojnih skupina, odgajatelja i djece u odnosu na DPS prema programima predškolskog odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku u 2012./2013.g.

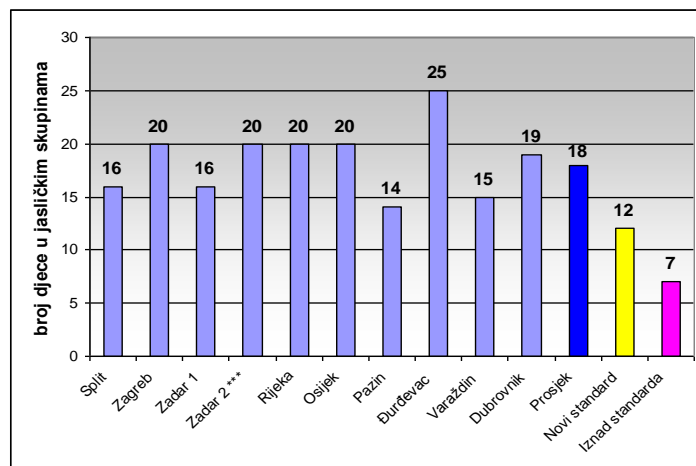
Vrtić	Broj odgojnih skupina	Broj odgajatelja	Broj upisane djece	Pedagoški standard	Više upisane djece %	Broj djece s TUR*
Jaslice	21	42	391	302	+29	4
Vrtić	49	95	1244	1008	+23	27
5-satni program	2	2	32	42	-24	2
3-satni program	3	3	60	62	-1	0
pri o.š. M. Držić	1	1	7			7
UKUPNO	75	142	1734	1414	+22	40

*TUR teškoće u razvoju

Za djecu s većim teškoćama u razvoju pri O.Š. M. Držića osim odgajatelja skrbe još 1 medicinska sestra, 1 defektolog i 1 fizioterapeut.

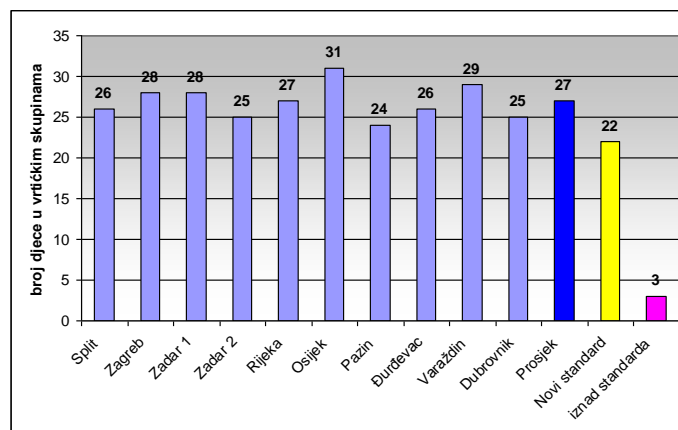
U dječje vrtiće u gradu Dubrovniku u pedagoškoj godini 2012./2013. ukupno su upisana 1734 djeteta, 1244 u redoviti cjelodnevni (10 satni) vrtićki program, 391 dijete u redoviti cjelodnevni (10 satni) jaslički program, 32 djece u kraći 5-satni i 60 djece u kraći 3-satni vrtićki program. 7 djece je upisano u posebni vrtićki program za djecu s većim teškoćama u razvoju. Ukupno je u dječje vrtiće upisano 40 djece s teškoćama u razvoju.

Graf 2. Broj djece u jasličkim skupinama u Dubrovniku i 9 hrvatskih gradova u 2011.g.

Broj djece u jasličkim skupinama u 9 hrvatskih gradova i gradu Dubrovniku kreće se od 14 do 25, a u većim hrvatskim gradovima do 16 do 20, s prosjekom od 18 djece po skupini. Prosječni broj djece u jasličkim skupinama u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku je 19 što je 1 dijete više u odnosu na prosječni broj djece u skupini u 9 hrvatskih gradova i 7 djece više od DPS.

Graf 3. Broja djece u vrtićkim skupinama u Dubrovniku i 9 hrvatskih gradova u 2011.g.

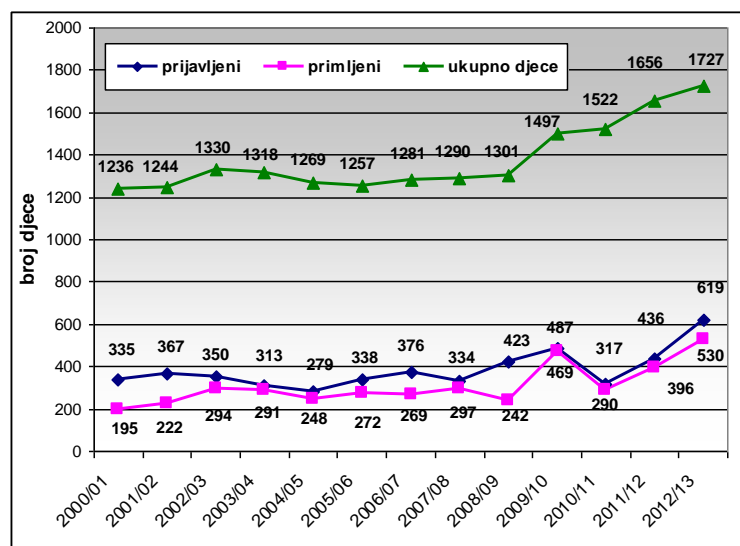
Broj djece u vrtićkim skupinama u 9 hrvatskih gradova i Dubrovniku kreće se od 24 do 31, s prosjekom od 27 djece po skupini. Prosječni broj djece u vrtićkim skupinama u dječjim vrtićima u Dubrovniku je 25 što je 2 djece manje u odnosu na prosječni broj djece u skupini u 9 hrvatskih gradova i 3 djece više od DPS.

Kao što je vidljivo iz gornjih grafova broj djece u jasličkim i vrtičkim skupinama značajno je veći od DPS. U jasličkim je skupinama u prosjeku upisano 7 a u vrtičkim 3 djece više od standarda. Slična pa i gora situacija je i u ostalim gradovima u Hrvatskoj. Zbog rastućih zahtjeva roditelja za upisom djece u programe predškolskog odgoja i obrazovanja, ograničenih prostornih uvjeta vrtića i nemogućnosti sufinanciranja programa od strane jedinica lokalne samouprave sukladno potrebama, u trenutnim socioekonomskim okolnostima recesije i realnom životu nije moguće uskladiti se s važećim DPS (NN 63/08 i 90/10).

Kretanje broja djece upisane u dječje vrtiće u gradu Dubrovniku 2000.-2012. g.

Zadnjih godina kontinuirano raste broj zahtjeva za upisom i broj djece upisane u dječje vrtiće u gradu Dubrovniku.

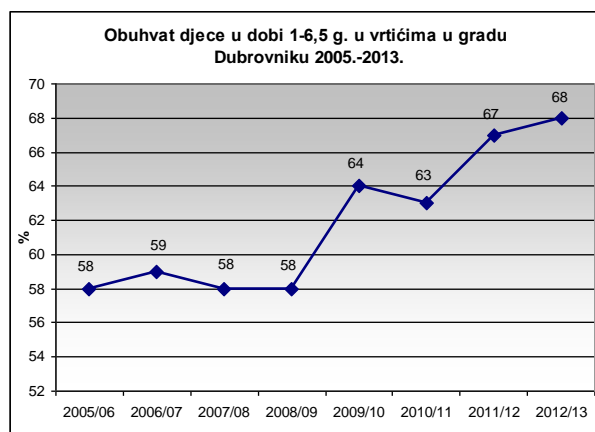
Graf 4. Prijavljena, primljena i ukupan broj djece u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku 2000.g.-2012.g.

Sukladno rastućim zahtjevima za upis predškolske djece u predškolski odgoj i obrazovanje, Grad Dubrovnik nastojao je odgovoriti potrebama povećavajući broj mjesta u dječjim vrtićima, tako je broj novo upisane djece od pedagoške godine 2000./2001.g. do 2012./2013.g. narastao s 335 na 619, što je povećanje od 54%, a ukupni broj upisane djece od 1236 na 1727 (porast 28%). Najveći porast broja djece u dječjim vrtićima dogodio se zadnje 4 godine, s 1301 (2009./2010.g.) na 1727 dijete u pedagoškoj godini 2012./2013.g., čime se ukupni porast broja djece obuhvaćene predškolskim odgojem i obrazovanjem povećao za 25%. Ovim porastom paralelno je rastao i obuhvat ukupne populacije predškolske djece predškolskim odgojem i obrazovanjem, pa je zadnjih 5 godina porastao za 10 %, s 58% u pedagoškoj godini 2008./2009.g. na 68% u pedagoškoj godini 2012./2013.g.

Obzirom na reformu školstva i najavljene promjene u školskom obrazovnom sustavu koje predviđaju devetogodišnje osnovno školovanje i početak školovanja u dobi od 6 godina, kao i produljenje radnog staža žena potrebno je predvidjeti daljnji rast obuhvata djece programima predškolskog odgoja i obrazovanja do 80-90 %.

Graf 5. Obuhvat predškolske djece predškolskim odgojem i obrazovanjem 2005.-2013.g. u Dubrovniku

Projekcija broja djece i potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju u gradu Dubrovniku do 2030 g.

U procjeni broja predškolske djece i projekcijama broja predškolske djece do 2030.g. korištena je dostupna statistička građa Državnog zavoda za statistiku, Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo, Godišnji planovi Dječjih vrtića Dubrovnik te Projekcija dobno spolnog sastava stanovništva grada Dubrovnika do 2031.g. (Akrap) iz Programa razvoja grada Dubrovnika do 2020.g.

Tablica 8. Broj djece predškolske dobi na području grada Dubrovnika prema naseljima

MJESTO	Gravitacija	UKUPNO DJECE		DJECA DORASLA ZA VRTIĆ	
		0-4	5-9	1-4	5-6,5
Bosanka	Dubrovnik	13	7	10	4
Brsečine	Dubrovnik	8	2	6	1
Čajkovića	Dubrovnik	18	4	14	2
Čajkovići	Dubrovnik	4	1	3	1
Donje Obuljeno	Mokošica	11	9	8	5
Dubravica		1	1	1	1
Dubrovnik	Dubrovnik	1.349	1.240	1.012	620
Gornje Obuljeno	Mokošica	9	9	7	5
Gromača	Gromača	5	13	4	6
Kliševo	Gromača	-	1	0	1
Knežica	Dubrovnik	8	7	6	4
Koločep		5	5	4	3
Komolac	Dubrovnik	19	19	14	9
Lopud	Lopud	11	2	8	1
Lozica	Dubrovnik	6	10	5	5
Ljubač	Gromača	6	1	5	1
Mokošica	Mokošica	135	101	101	50
Mravinjac	Gromača	2	1	2	1
Mrčevo	Gromača	6	5	5	3
Nova Mokošica	Mokošica	342	302	256	150
Orašac	Dubrovnik	47	33	35	17
Osojnik	Mokošica	19	10	14	5
Petrovo Selo	Mokošica	1	2	1	1
Pobrežje	Mokošica	10	8	8	4
Prijedor	Mokošica	23	23	17	11
Rožat	Mokošica	18	20	14	10
Suđurađ	Suđurađ	11	7	8	4
Sustjepan	Gruž	17	9	13	5
Šipanska Luka	Šipanska Luka	7	13	5	7
Šumet	Dubrovnik	14	9	11	5
Tršteno	Tršteno	15	8	11	4
Zaton	Dubrovnik	60	40	45	20
UKUPNO DJECE		2.200	1.922	1.654	965

Izvor podataka Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.g.

Prema Popisu stanovništva iz 2011.g. ukupni broj djece u dobi od 1 do 6,5 godina u gradu Dubrovniku je 2619 (1654 u dobi od 1-4 godine i 965 u dobi od 5-6,5 g.) od čega na užem području grada 1632 djece .

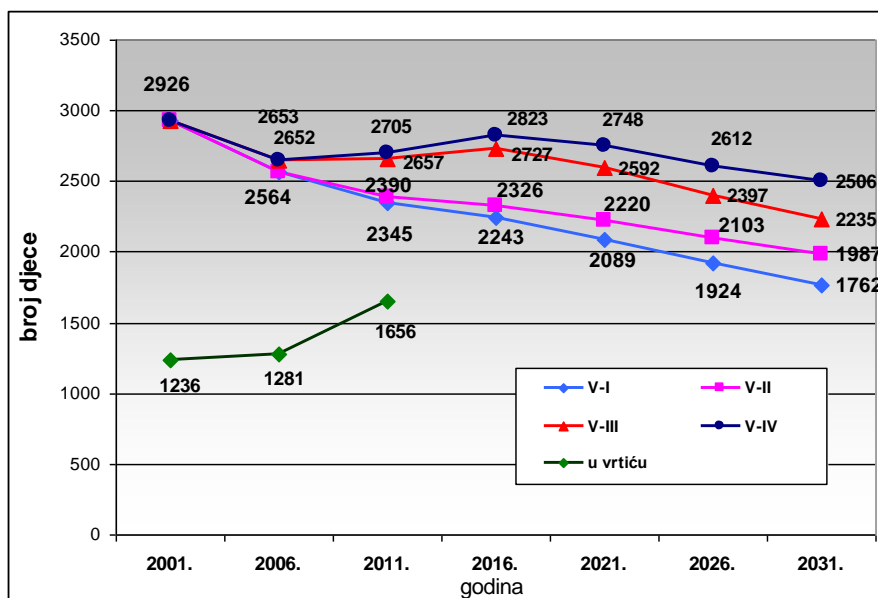
Tablica 9. Broj rođene djece, djece u dobi do 6,5 godina, broj djece upisane u I razred osnovne škole i dječje vrtiće uz obuhvat djece predškolskim odgojem i obrazovanjem na području grada Dubrovnika od 1998-2012.g.

Godina	Br. djece upisane u I r	Broj rođene djece	Ukupni broj 6 generacija	Br. djece od 1 do 6,5 g.	Broj upisane djece			Obuhvat u %
					DV Dubrovnik	Privatni dječji vrtići	Ukupno	
1998/99	535							
1999/00	428							
2000/01	504	422			1214	22	1236	
2001/02	475	398			1222	22	1244	
2002/03	494	369			1308	22	1330	
2003/04	503	374			1275	43	1318	
2004/05	469	401			1206	63	1269	
2005/06	458	408	2364	2167	1195	62	1257	58
2006/07	421	486	2372	2174	1217	64	1281	59
2007/08	423	411	2436	2233	1224	66	1290	58
2008/09	366	478	2449	2245	1230	71	1301	58
2009/10	394	468	2558	2345	1420	77	1497	64
2010/11	375	455	2652	2431	1439	83	1522	63
2011/12	350	468	2706	2467	1568	90	1656	67
2012/13	392	525	2766	2558	1632	95	1727	68

*Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku, Broj živorođenih prema mjestu prebivališta roditelja (DNŽ - Grad Dubrovnik), Dječji vrtići Dubrovnik, Upravni odjel za obrazovanje, šport i civilno društvo Grada Dubrovnika

Broj djece u dobi od 1-6,5 u 2011.g. izračunali smo iz podataka o broju djece u dobnoj skupini od 0-4 g. i 5-9 g. u Popisu stanovništva iz 2011.g. u RH, a očekivani broj djece u dobi od 1-6,5 g. za razdoblje od 2016.g. do 2031.g. koristeći tablicu Projekcija dobno-spolnog sastava stanovništva Grada Dubrovnika do 2031.g. za iste dobne skupine (Akrap, Program razvoja Grada Dubrovnika do 2020.godine).

Graf 8. Projekcija broja djece u dobi 1.-6,5. g. u Gradu Dubrovniku do 2031.g.* (Varijanta I, II, III i IV) i broj djece upisane u dječjim vrtićima 2001.-2011.g.

Izvor podataka *Projekcija dobno-spolnog sastava stanovništva Grada Dubrovnika do 2031.g. (Akrap, Program razvoja Grada Dubrovnika do 2020.godine), Upravni odjel za obrazovanje, šport i civilno društvo Grada Dubrovnika.

Prema Popisu stanovništva iz 2011.g. procjenjuje se da je ukupni broj djece u dobi od 1.-6,5.g. 2611, što je najbliže procijenjenom broju djece za istu dobnu skupinu u Varijanti III Projekcije dobno-spolnog sastava stanovništva Grada Dubrovnika do 2031.g. (Akrap, Program razvoja Grada Dubrovnika do 2020.godine), pa smo u daljnim procjenama kretanja broja djece i potrebnih kapaciteta za rani izvanobiteljski i/ili izvaninstitucijski smještaj djece do 2030.g. u gradu Dubrovniku slijedili projekcije Varijante III.

Tablica Broj djece po dobnim skupinama prema popisu stanovništva* iz 2011.g. i Projekciji dobno-spolnog sastava stanovništva grada Dubrovnika do 2031 godine (Akrap)

godina	Ukupni broj djece u dobi				broj djece u vrtićima prema dobi i obuhvatu				broj djece od u dobi 1-6,5 g.		
	0-4 g.	5-9 g.	1-3 g.	4-6,5 g.	1-3 g.		4-6,5 g.		sva djeca	uz obuhvat vrtićima	
					80 %	90 %	80%	90%		80%	90%
2011	2196	2020	1098	1559							
2011*	2200	1922	1100	1511	880	990	120 9	136 0	2611	2089	2350
2016	2174	2193	1087	1640	870	978	131 2	147 6	2727	2182	2454
2021	2008	2171	1004	1588	803	904	127 0	142 9	2592	2073	2333
2026	1859	2005	930	1467	744	837	117 4	132 1	2397	1918	2158
2031	1742	1857	871	1364	697	784	109 1	122 8	2235	1788	2012

Za potrebe procjene broja potrebnih odgojnih skupina u jaslicama i vrtićima u Tablici 10. i 11. kao jedinicu broja djece po skupini računali smo s 25 djece za vrtićku i 16 djece za jasličku skupinu.

Tablica 10. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011.-2031.g. te potrebni broj skupina pri obuhvatu od 80 % populacije

godina	broj djece		broj skupina		Ukupno	
	jaslice	vrtići	jaslice	vrtići	broj djece	broj skupina
2011*	880	1209	55	48	2089	103
2016	870	1312	54	52	2182	107
2021	803	1270	50	51	2073	101
2026	744	1174	47	47	1918	93
2031	697	1091	44	44	1788	87

Tablica 11. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011.-2031.g. te potrebni broj skupina pri obuhvatu od 90 % populacije

godina	broj djece		broj skupina		Ukupno	
	jaslice	vrtići	jaslice	vrtići	broj djece	broj skupina
2011	990	1360	62	54	2350	116
2016	978	1476	61	59	2454	120
2021	904	1429	57	57	2333	114
2026	837	1321	52	53	2158	105
2031	784	1228	49	49	2012	98

Tablica 12. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011.-2031.g. te potrebni broj skupina pri obuhvatu od 80 % populacije uz primjenu DPS-a

godina	broj djece		broj skupina		Ukupno	
	jaslice	vrtići	jaslice	vrtići	broj djece	broj skupina
2011	880	1209	73	55	2089	128
2016	870	1312	73	60	2182	133
2021	803	1270	67	58	2073	125
2026	744	1174	62	53	1918	115
2031	697	1091	58	50	1788	108

Tablica 13. Broj djece i projekcija broja djece u jaslicama i vrtićima 2011.-2031.g. te potrebni broj skupina pri obuhvatu od 90 % populacije uz primjenu DPS-a

godina	broj djece		broj skupina		Ukupno	
	jaslice	vrtići	Jaslice	vrtići	broj djece	Broj skupina
2011	990	1360	83	62	2350	145
2016	978	1476	82	67	2454	149
2021	904	1429	75	65	2333	140
2026	837	1321	70	60	2158	130
2031	784	1228	65	56	2012	121

Analiza potrebnog broja skupina

Pri obuhvatu od 68% ukupne populacije djece u dobi od 1-6,5 godina, u pedagoškoj godini 2012./2013. ukupno je u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku u 76 skupina smješteno 1734 djece.

Uz obuhvat od 80-90% djece, u dječjim vrtićima (ili drugim oblicima ranog izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja) bi trebalo osigurati smještaj za 2100-2350 djece. Uz veličinu skupina od 25 djece po vrtićkoj i 16 djece po jasličkoj, potrebno je osigurati novih 350-600 mjesta odnosno 27-40 skupina. Ako bi primjenili novi DPS, za obuhvat od 80-90 % (skupina od 22 djece po vrtićkoj i 12 po jasličkoj), bilo bi potrebno otvoriti 50-60 novih skupina.

U procjeni broja skupina za naredno razdoblje potrebno je uzeti u obzir: trend rasta broja novorođene djece u gradu Dubrovniku zadnjih godina, projekciju kretanja broja predškolske djece koje nakon prvotnog rasta predviđaju ponovni pad, migracijska kretanja, kao i druge modele ranog izvanobiteljskog odgoja, obrazovanja i skrbi djece. Također u razmatranje treba uzeti u obzir i nastojanja približavanja pedagoškim standardima.

Obzirom na kretanja broja djece u dječjim vrtićima zadnjih godina potrebno je u kratkoročnom razdoblju od slijedećih 5 godina planirati povećanje kapaciteta za prihvata djece u predškolski odgoj i obrazovanje za oko 80 djece godišnje.

Status i prostorno tehnički uvjeti objekata

Dječji vrtić-jaslice "CICIBAN"

Dječji vrtić Ciciban pokriva područje Konala i Montovjerne. Izgrađen je i započeo je sa radom 1972. godine. 2005.g. je adaptiran, dograđen i nadograđen. U vlasništvu je Grada Dubrovnika.

Unutarnjim uređenjem vrtić udovoljava normativima pedagoškog standarda za smještaj djece. Dvorište nije opremljeno a potrebno je riješiti i odvodnju oborinskih voda koje s ulice naplavljaju dvorište vrtića.

Dječji vrtić "GRUŽ"

Pokriva područje Gradskog kotara Gruž. Sa radom je započeo 1946.godine. U sastavu vrtića su dva objekta. Objekti su stari i nisu građeni u skladu s normativima pedagoškog standarda za smještaj djece. Vrtić je predmet sudskog spora po zahtjevu bivših vlasnika za povratom vlasništva. Stalnim ulaganjem u ovaj vrtić, postignuta je primjerena razina pedagoškog standarda za boravak djece.

Dječji vrtić-jaslice “IZVIĐAČ”

Dječji vrtić-jaslice „IZVIĐAČ“ pokriva područje Ploča, Starog grada, Pila i Konala. Dio vrtića koji je počeo sa radom 1961.godine nije namjenski građen za smještaj djece. Vrtić je adaptiran i dograđen 1968.godine. Vrtić je u vlasništvu Grada Dubrovnika.

Unutarnjim uređenjem vrtić udovoljava, vanjskim uređenjem djelomično udovoljava normativima pedagoškog standarda za smještaj djece.

Dječji vrtić “KONO”

Dječji vrtić „KONO“ pokriva područje Konala i Gruža. Zbog nedostatka prostora u 2012./2013. g. godini vrtić radi na dvije lokacije, u Zagrebačkoj ulici i ulici Anice Bošković. Vrtić u Zagrebačkoj ulici nalazi se u prizemlju stambene zgrade, u objektu velike starosti. Neprekidno radi od 1957.godine. U vlasništvu je Pravoslavne crkve.

Vrtić u ulici Anice Bošković (Kono I) radi u unajmljenom prostoru Samostana Službenica milosrđa.

Vrtić nema potrebnu razinu pedagoškog standarda za smještaj djece, a prostorne mogućnosti vrtića ne mogu se uskladiti s normama Državnog pedagoškog standarda.

Dječji vrtić-jaslice “PALČICA”

Dječji vrtić Palčica pokriva šire područje Lapada i Montovjerne, ali u ovaj vrtić dolaze djeca iz svih dijelova grada Dubrovnika. Vrtić je namjenski građen za potrebe predškolskog odgoja djece a započeo je sa radom 1975.godine, potpuno rekonstruiran, adaptiran i nadograđen tijekom 2008.

Ovaj objekt je centralni i najveći objekt u sastavu Dječjih vrtića Dubrovnik. Radi na dvije lokacije, Iva Vojnovića 34 – centralni vrtić i u kompleksu Opće bolnice Dubrovnik

Centralni objekt unutarnjim i vanjskim uređenjem odgovara DPS, dok objekt u kompleksu Opće bolnice Dubrovnik unutarnjim i vanjskim uređenjem ne odgovara DPS.

Dječji vrtić-jaslice “PČELICA”

Dječji vrtić-jaslice „PČELICA“ pokriva šire područje Mokošice. S radom je započeo 1985.g. Danas vrtić radi na četiri lokacije: centralni vrtići u Mokošici, Opskrbni centar, prizemlje stambenog objekta na adresi Između dolaca 16, te izdvojeni objekt u Staroj Mokošici.

Centralni objekt Vrtića Pčelica namjenski je izgrađen 1985.g. za smještaj djece. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem vrtić udovoljava pedagoškim standardima, zbog vlage potrebna je temeljita sanacija svih prostorija, krovništva, fasade, kuhinje kao i djelomično uređenje dvorišta.

Vrtić u Opskrbnom centru adaptiran je za potrebe vrtića 2005.g. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem djelomično udovoljava DPS. Vrtić nema dvorište.

Vrtić na adresi Između dolaca 16 započeo je s radom 2011. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS. Vrtić nema dvorište.

Vrtić u Staroj Mokošici započeo je s radom 2008.g. Prostor je privatno vlasništvo, u statusu najma (do 2014.g.). Unutarnjim uređenjem odgovara pedagoškim DPS. nema dvorište.

Dječji vrtić „TRSTENO“– izdvojeni objekat Dječjeg vrtića Pčelica u Mokošici

Vrtić je s radom započeo 2009.g. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS. Vrtić nema dvorište.

Dječji vrtić „GROMAČA“– izdvojeni objekat Dječjeg vrtića Pčelica u Mokošici

Vrtić radi u prostorima Osnovne škole u Gromači od 2009.godine. Unutarnjim i vanjskim uređenjem odgovara DPS.

Dječji vrtić “PILE”

Dječji vrtić „PILE“ pokriva područje Ploča, Starog grada, Pila i djelomično Konala. Za potrebe vrtića adaptiran i započeo s radom 1932 godine. Nije u cijelosti u vlasništvu Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem ne odgovara dok vanjskim uređenjem odgovara DPS. Cijeli objekt zahtjeva detaljnu sanaciju i rekonstrukciju.

Dječji vrtić “RADOST”

Vrtić pokriva područje Lapada. Nalazi se u prizemlju stambene zgrade. Vrtić radi od 1964.godine. U vlasništvu je Grada Dubrovnika. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS, ali nema dvorišta.

Dječji vrtić „ŠIPAN“

Vrtić pokriva otok Šipan. Radi od 2007.godine. U vlasništvu je Doma zdravlja Dubrovnik. Unutarnjim i vanjskim uređenjem odgovara DPS.

Privatni dječji vrtići

Dječji vrtić Petar Pan pokriva područje Lapada. S radom je započeo 1999.g. Objekt je u p privatnom vlasništvu. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Dječji vrtić Bubamara pokriva područje Lapada. S radom je započeo 2003.g. Objekt je u privatnom vlasništvu. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Dječji vrtić Kalimero pokriva područje Lapada. S radom je započeo 2004.g. Objekt je u privatnom vlasništvu. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Dječji vrtić za djecu s većim teškoćama u razvoju u osnovnoj školi Marina Držića

S radom je započeo 2002.g., temeljem suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Program se ostvaruje suradnjom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Grada

Dubrovnik. Ovaj program uključuje intenzivan rehabilitacijski program defektologa i fizioterapeuta. Unutarnjim uređenjem odgovara DPS-u, a vanjskim djelomično.

Stanje u zajednici

Dubrovačko-neretvanska županija bilježi postupan kontinuiran pad prirodnog prirasta stanovništva. Saldo migracija na prostorima DNŽ je pozitivan, osobito u Gradu Dubrovniku, što potvrđuje da se mlado stanovništvo iz nerazvijenih općina radi školovanja i zapošljavanja seli u veći razvijeniji grad. Jedan od čimbenika pozitivnog salda migracija su i migracije iz inozemstva, a također u zadnje dvije godine zabilježen je i pozitivan saldo migracija među županijama. Prema popisu stanovništva iz 2011.g. Grad Dubrovnik ima 42615 stanovnika (974 stanovnika manje nego 2001.g.), od čega 2200 djece u dobi od 0-4 godine (74 manje nego 2001) i 1922 djece u dobi od 5-9 godina (518 djece manje nego 2001.g.). Zadnjih godina primjetan je ponovni rast broja novorođene djece na području grada Dubrovnik (Tablica 9.) što donekle umanjuje manjak djece nastao u razdoblju nakon 2001. Pad broja djece u gradu Dubrovniku dijelom je uvjetovan i odlaskom mladih parova s djecom u okolna mjesta mahom zbog niže cijene stambenog prostora. Prema popisu iz 2011.g. procjenjuje se da je u gradu Dubrovniku 2011.g., oko 2619 djece doraslo za predškolski odgoj i obrazovanje. Ponovni rast broja novorođene djece uz nedovoljne kapacitete dječjih vrtića te dulje radno vrijeme i produžen radni staž, u fokus dovode potrebu povećanja kapaciteta za smještaj djece u predškolske ustanove i druge alternativne načine skrbi i smještaja predškolske djece.

Dok prirodni i kulturno povijesni uvjeti u gradu Dubrovniku jamče visoku kvalitetu života, suvremeni ekonomski trendovi, privatizacija, visoka cijena nekretnina, visoka nezaposlenost, prometna izoliranost i prometno zagušenje u značajnoj mjeri otežavaju životne okolnosti. U Hrvatskoj je stambena problematika mladih važan čimbenik neulaska ili odgode ulaska u brak što doprinosi snižavanju nataliteta. Visoke cijene stanova u Dubrovniku i gravitacijskom okružju, nakon nezaposlenosti, stavljaju problem stambene politike mladih na prvo mjesto. Materijalni rast koji u najvećoj mjeri određuje razvojne sadržaje, već prema definiciji je temeljen na standardu stanovništva i općem blagostanju. I uz najpovoljniji ekonomski rast i pozitivna kretanja na tržištu rada u suvremenim uvjetima privatizacije i globalizacije, ne treba zaboraviti na opasnost uvoza značajno jeftinije radne snage iz susjednih zemalja, poglavito u turizmu kao najjačoj ekonomskoj grani kod nas. U slučaju Grada Dubrovnik, vrijedna kulturna baština uz mudro upravljanje predstavlja i garanciju održivosti visokog standarda usluga građanima.

SWOT analiza

SNAGE

političke:

- opredjeljenje grada Dubrovnika za ulaganje u obrazovanje i integraciju odgojno obrazovne vertikale

ekonomske

- gospodarski potencijal grada Dubrovnika

socijalne

- snažno razvijen socijalni program Grada, uključujući i civilni sektor
- kulturno povijesno naslijeđe grada Dubrovnika
- tradicionalna suradnja između odgojno obrazovnih ustanova grada Dubrovnika

tehnološke

- unapređenje gradske uprave u pravcu veće kvalitete i uvođenja novih standarda (organizacijski i stručni kapaciteti gradske uprave)
- kontinuirano stručno osposobljavanje i motiviran kadar u dječjim vrtićima
- iskustvo stručnog tima dječjih vrtića u osmišljavanju, pripremanju i realizaciji projekata uz interdisciplinarni pristup

SLABOSTI

političke

- nedefinirana sudbina nekih prostora koji nisu u vlasništvu grada Dubrovnika
- slaba suradnja između Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije ovisno o politici na vlasti
- dugi niz godina zapostavljeno strateško planiranje u svim segmentima

ekonomske

- neriješeni imovinsko pravni odnosi u nekim objektima
- nedovoljni prostori za otvaranje novih jasličkih i vrtićkih skupina, potrebe za vrtićima su značajno veće od kapaciteta
- nedovoljni financijske mogućnosti
- visoke cijene zemljišta, nekretnina i investicija, neadekvatna komunalna infrastruktura
- nedostatak slobodnih prostora za gradnju novih objekata
- visoki troškovi života

tehnološke

- unutrašnjim i vanjskim uređenjem vrtići većinom ne zadovoljavaju DPS
- još uvijek dominantno tradicionalan pristup u organizaciji i provođenju programa dječjih vrtića

PRILIKE-Mogućnosti

političke:

- ulazak u EU i mogućnost financiranja iz strukturnih fondova
- postavljanje novih standarda

ekonomske:

- otvaranje novih privatnih i vjerskih vrtića
- otvaranje novih usluga za čuvanje i predškolski odgoj i obrazovanje djece

socijalne:

- reforma školstva
- reforma zdravstva
- svijest građana o povećanim potrebama za novim vrstama i većom kvalitetom usluge

tehnološke:

- trend informatizacije RH
- trend cjeloživotnog obrazovanja
- uključenost DV Dubrovnik u Nacionalni program za vrednovanje kvalitete ranog i predškolskog odgoja RH
- zapošljavanje novih stručnih suradnika
- širenje alternativnih odgojno obrazovnih programa prema različitim suvremenim koncepcijama
- mogućnost suradnje sa NGO u cilju osmišljavanja novih kreativnih obrazovnih edukacija
- potreba zajednice za novim programima i unaprjeđenjem i dogradnjom novih objekata

NEPRILIKE- prijetnje

političke:

- političke promjene i diskontinuitet u planiranju, vođenju i određivanju prioriteta
- nepostojanje javnih politika
- nedovoljna potpora u financijskom smislu

ekonomske:

- gospodarska kriza (loše imovinsko stanje roditelja, nezaposlenost...)
- loša privatizacija i stavljanje privatnog interesa ispred javnog

socijalne:

- nemotiviranost lokalne zajednice za učinkovitijim sustavom

tehnološke:

- informatička nepismenost - nedostatan standard razvoja u smislu tehnološke pismenosti djelatnika dječjih vrtića
- nedostatna naobrazba i usavršavanje odgojno obrazovnih djelatnika za primjenu specijaliziranih i alternativnih programa
- nedovoljno korištenje resursa

II. Potrebe za strateškim planiranjem

Predškolski ili rani izvanobiteljski odgoj i obrazovanje, kao dio obrazovnog sustava, u nas se provodi od navršenih 6 mjeseci života (u praksi od navršene 1 godine) djeteta do njegova polaska u školu (Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi iz 1997.g.). Predškolski odgoj i obrazovanje prva je faza sustava cjeloživotnog učenja pa i o njoj može značajno ovisiti uspjeh pojedinca u njegovim kasnijim fazama.

U predškolskim institucijama, uz odgoj i obrazovanje koji obuhvaćaju tjelesni, kognitivni i socijalni razvoj djeteta u skladu s njegovim dispozicijama i potrebama socijalizacije, kao i pripremu djeteta za uključivanje u program osnovne škole, vodi se računa i o zdravlju, prehrani djece i socijalnoj skrbi, pa se tako objedinjuje skrb za dijete s poticanjem njegova ranog razvoja, a to su međusobno povezani i jednako važni čimbenici cjelovitog razvoja djeteta. Što ovakvo konceptualiziranje ranog izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja treba značiti za politiku glede razvoja mreže institucija i programa predškolskog odgoja i obrazovanja na lokalnoj razini? Praktične posljedice ovise o cjelokupnom društvenom kontekstu, načinu života stanovništva, ekonomskoj moći društva i obitelji, tradiciji i drugim čimbenicima. Praksa u svijetu je različita, dok neke zemlje sustavom olakšica stimuliraju podizanje djece u obitelji, druge potiču razvoj izvanobiteljskih programa ranog obrazovanja i skrbi za zaposlene roditelje. Obuhvat djece predškolskim odgojem i obrazovanjem također je vrlo različit u različitim zemljama. S druge strane podaci o obuhvatu djece pojedinim oblicima izvanobiteljskog odgoja, ustanovama i programima ništa ne govore o najvažnijemu-kvaliteti odgojnih procesa i njihovim učincima na rani razvoj.

Najvažnija uloga izvanobiteljskog ranog odgoja i obrazovanja je mogućnost obitelji da u prvih nekoliko godina prikladno skrbi za razvoj svoje djece. Izvanobiteljski predškolski programi još uvijek se percipiraju ponajprije kao način zbrinjavanja djeteta dok roditelji rade. Roditelji sve više vremena provode na poslu, a briga za razvoj osobnosti i obrazovanje njihove djece najčešće je u najvišoj mjeri u rukama odgajatelja koji s njima provode i do 10 sati dnevno. Bave koje su prije imale ulogu skrbi i brige za svoju unučad, danas zbog produženog radnog staža najčešće su u radnom odnosu ili su u nepovoljnom položaju kako bi se skrbile o njima. Dječji vrtići u gradu Dubrovniku svojim smještajnim kapacitetima nisu u mogućnosti zadovoljiti potrebe obitelji i lokalne zajednice u potpunosti, pa je svake godine značajan broj djece na listi čekanja za upis u dječji vrtić, što roditelje te djece dovodi u nepovoljan položaj na tržištu rada, ugrožavajući i samu egzistenciju obitelji. Tako kvaliteta života roditelja, djece ali i cijele lokalne zajednice ovisi o razvoju dječjih vrtića u gradu Dubrovniku u pravom smjeru kako bi se potrebe društva zadovoljile na optimalan način. Kako je pravo svakog djeteta da u potpunosti razvije svoje potencijale, zajednica je dužna u tome pomoći obitelji osobito onda kada ona nije u mogućnosti osigurati uvjete za takav razvoj.

Vrijeme dubokih i brzih društvenih, gospodarskih, informacijsko-tehnoloških promjena te znanstvenih postignuća i sve to u vremenu krize postavlja velike izazove za dugoročno strateško planiranje odgoja i obrazovanja djece i učenika na nacionalnoj i lokalnim razinama.

Za osiguranje optimalnog obuhvata djece kvalitetnim odgojno obrazovnim programima nužan je sustavan pristup za ostvarivanje postavljenih ciljeva

Stavljanje razvoja dječjih vrtića i alternativnih izvanobiteljskih oblika skrbi o predškolskoj djeci u gradu Dubrovniku u strateške okvire je od iznimne važnosti za usklađivanje potreba zajednice i obitelji

Razvijenim strateškim planom se odgovornije pristupa viziji, misiji i ciljevima te se učinkovitije ostvaruje veća kvaliteta i optimalniji obuhvat, a time i učinkovitija skrb o djeci u predškolskim programima odgoja i obrazovanja.

III. Strateški ciljevi i aktivnosti

Sustavni rad na podizanju kvalitete odgoja i obrazovanja predviđen je u dokumentu Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005.-2010. Ministarstva znanosti obrazovanja i športa (Vlada RH usvojila u lipnju 2005.) Prijedlog Strategije za izradu i razvoj nacionalnog kurikulumu (2007) sadrži smjernice i načine unapređenja odgoja i obrazovanja u hrvatskom društvenom kontekstu i osiguravanje kvalitetnog sustava školstva, posebice onih sastavnica koje se odnose na izradu i implementaciju nacionalnog kurikulumu za predškolski odgoj, opće obvezno obrazovanje i srednjoškolsko obrazovanje. Razvoj i stjecanje temeljnih kompetencija definirani su u europskom kompetencijskom okviru i u svoje nacionalne kurikulume uvode ih sve članice EU. To su komunikacijske (materinjski jezik i strani jezici), matematičke, informatičko tehnološke, prirodno znanstvene poduzetničke, socijalne, međuljudske i građanske kompetencije koje omogućuju odgovorno učinkovito uključivanje i kreativno djelovanje u promjenjivim društveno kulturnim uvjetima.

Razvojni prioritet trebao bi biti stvaranje prostornih, kadrovskih i materijalnih uvjeta za uključivanje sve djece prije polaska u školu u program pripreme za školu, za prihvata što više djece, osobito one starije od tri godine, u ostale programe ranog izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja

Razvoj društva temeljena na znanju i proces globalizacije stvaraju nove potrebe na razini društvenog života i života pojedinca, a osposobljavanje pojedinca za život i rad u novim uvjetima stvaraju potrebu za novim kompetencijama (inovativnost, kreativnost, informatička pismenost, timski rad, stalno stjecanje novih znanja, prilagođavanje promjenama), što sve zahtijeva visoko postavljene standarde obrazovanja. Predškolski odgoj i obrazovanje kao prvi stupanj u obrazovnoj vertikali ujedno je i najvažnija razvojna faza djece u kojoj se stvara temelj za daljnje usvajanje znanja i vještina.

Ciljevi strategije razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja Grada Dubrovniku

1. Definirati ciljeve, vrijednosti te misiju i viziju na kojima se temelji organizacija predškolskog odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku
2. Osigurati preduvjete za optimalan obuhvat predškolske djece predškolskim (izvanobiteljskim) odgojem i obrazovanjem te zadovoljavanje potreba roditelja za izvanobiteljskim odgojem i obrazovanjem njihove djece
3. Osigurati preduvjete za kvalitetnim zadovoljavanjem razvojnih potreba i optimalan razvoj djece, s posebnim naglaskom na potrebe djece s teškoćama u razvoju
4. Osigurati preduvjete za unapređenje brige o zdravlju i kvaliteti života djece
5. Osigurati preduvjete za sustavno praćenje i unaprjeđivanje odgojno obrazovnog rada u predškolskim ustanovama te usklađivanje s potrebama lokalne zajednice

Cilj 1 Definirati ciljeve, vrijednosti te misiju i viziju na kojima se temelji organizacija predškolskog odgoja i obrazovanja u gradu Dubrovniku

Vrijednosti, vizija i misija

Budućnost naše djece je u onome što radimo danas.

Sva djeca imaju posebne individualne potrebe, vještine i talente i sposobna su postići svoje najviše potencijale u aktivnoj suradnji s drugom djecom kroz igru, iskustvo koje jača samopouzdanje, daje mogućnost izbora i razvija sposobnosti.

Iskustvo predškolskog obrazovanja stvara temelj za daljnje učenje i podršku djece i obitelji u postajanju odgovornih partnera u životu zajednice.

Obrazovanje djece se najbolje ostvaruje u otvorenoj komunikaciji i partnerstvu roditelja i odgajatelja te podršku zajednice. Naše vrijednosti u odgoju su:

Pravednost

Pouzdanost,

Odgovornost

Zajedništvo i suradnja

Tolerancija i nenasilje

Poštivanje i uvažavanje posebnosti

Razumijevanje

Dobri odnosi

Služenje drugima

Vizija

Vizija razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja Grada Dubrovnika je osiguran optimalan obuhvat djece kvalitetnim predškolskim odgojno obrazovnim programima čiji je cilj potpuni razvoj svakog djeteta; duhovni, moralni, intelektualni, socio-emocionalni i tjelesni, odgajajući mlade ljude aktivnog i kreativnog uma, sa smislom razumijevanja i suosjećanja za druge i hrabrošću da djeluju u skladu sa svojim uvjerenjima. Dječji vrtići iz kojih izlaze radosna, zadovoljna, stvaralačka i poduzetna djeca dobro pripremljena za drugi korak na obrazovnoj vertikali ka suvremenom brzo mijenjajućem društvu znanja, slobodna, samopouzdana, snalazljiva i odgovorna djeca koja kreativno i kritički razmišljaju. Jer dječji vrtići grada Dubrovnika ne pripremaju djecu za školu, nego za život.

Misija

Kroz partnerstvo dječjih vrtića i drugih pružatelja usluga ranog izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja, zajednice i obitelji osigurati uvjete koji će pomoći djeci dostići svoje najveće potencijale prilagođavanja na raznoliko i stalno mijenjajuće društvo, stvarajući materijalno okruženje za odgoj i obrazovanje djece, poticanje i podršku trajnom stručnom usavršavanju svog osoblja koje sudjeluje u predškolskom odgoju i obrazovanju te poticanje razvoja i uvođenja inovativnih programa za razvoj osobnosti i kvalitete života djece. Odgojno obrazovne ustanove kao zajednica onih koji uče, u partnerskom odnosu sa zajednicom i roditeljima, proces učenja čine vidljivim i prepoznatljivim u svakodnevnom okruženju u profesionalnom napretku zaposlenika i podizanju kompetencija djece, roditelja i zajednice.

Cilj 2

Osigurati preduvjete za optimalan obuhvat predškolske djece predškolskim (izvanobiteljskim) odgojem i obrazovanjem te zadovoljavanje potreba roditelja za izvanobiteljskim odgojem i obrazovanjem njihove djece

Mjera 2.1. Povećanje broja skupina u dječjim vrtićima u gradu Dubrovniku s ciljem dostizanja 80% obuhvata djece (po DPS) do 2021 i 90 % (po DPS) do 2031g.

Aktivnost 2.1.1. Temeljem analize stanja i procjene prostornih potreba prema dijelovima grada Dubrovnika, izraditi dugoročni strateški i akcijski plan širenja kapaciteta kroz definiciju potrebnog broja skupina (vrtića), veličinu i lokaciju novih vrtića ili skupina

Aktivnost 2.1.2. Poticanje povećanja kapaciteta i otvaranja privatnih i vjerskih vrtića veći poticaj kroz direktnu novčanu stimulaciju za otvaranje novih skupina u postojećim i veću participaciju po djetetu

Aktivnost 2.1.3. Riješiti imovinsko pravni status vrtića koji nisu u vlasništvu Grada Dubrovnika

Aktivnost 2.1.4. Izrada kratkoročnog i dugoročnog plana uređenja, adaptacije, rekonstrukcije postojećih objekata

Mjera 2.2. Povećanje broja djece u izvaninstitucionalnim oblicima skrbi djece predškolske dobi

Aktivnost 2.2.1. Poticanje edukacije za otvaranje izvaninstitucionalnih oblika skrbi djece predškolske dobi - djelatnost dadilje

Aktivnost 2.2.2. Participacija po djetetu za skrb djece kroz izvaninstitucionalni oblik-dadilje

Cilj 3: Stvaranje preduvjeta za kvalitetnim zadovoljavanjem razvojnih potreba i optimalan razvoj djece, temeljenim na novim spoznajama s područja ranog odgoja i obrazovanja, s posebnim naglaskom na potrebe djece s teškoćama u razvoju

Mjera 3.1. Unapređenje postojećih i uvođenje novih metoda rada s djecom

Aktivnost 3.1.1. trajno ulaganje u edukaciju te podizanje kreativnosti i kompetentnosti odgajatelja i stručnih suradnika

Aktivnost 3.1.2. jačanje kapaciteta za uvođenje i širenje posebnih programa u cilju većeg obuhvata djece (učenje stranih jezika, glazbeni, likovni, dramsko scenski, informatički, športski)

Aktivnost 3.1.3. otvaranje skupina s alternativnim odgojno obrazovnim programima prema koncepcijama M.Montessori, R. Stienner (Waldorf), J.Zimmera, Reggio koncepciji, NTC sustav učenja –Mensa i drugi

Aktivnost 3.1.4. uključivanje djece i roditelja kao partnera

Aktivnost 3.1.5. razvijanje vještina procjene i samoprocjene te osiguranje supervizije rada

Mjera 3.2. Osiguranje preduvjeta za kvalitetan obuhvat djece s teškoćama u razvoju

Aktivnost 3.2.1. prilagođavanje vanjskog i unutarnjeg prostora

Aktivnost 3.2.2. edukacija odgajatelja i stručnih suradnika

Aktivnost 3.2.3. stvaranje materijalno-poticajnog okruženja za rad s djecom s teškoćama u razvoju (didaktika)

Aktivnost 3.2.4. poticanje suradnje i pomoć u organizaciji praćenja i supervizije rada

Mjera 3.3. Nadzirati kvalitetu provedbe odgojno obrazovnih programa u dječjim vrtićima

Aktivnost 3.3.1. poticati uvođenje sustava samovrednovanja, kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada

Aktivnost 3.3.2. Educirati stručni tim za procjenu i praćenje kvalitete rada u dječjim vrtićima

Cilj 4: Osigurati preduvjete za unapređenje brige o zdravlju i kvaliteti života djece

Mjera 4.1. Poticati programe i aktivnosti koje jačaju svijest o važnosti i poučavaju vještine za unapređenje i očuvanje zdravlja

Aktivnost 4.1.1. Poticati edukaciju odgajatelja i razvoj programa unapređenja zdravlja u svim dječjim vrtićima i drugim pružateljima usluga ranog izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja (sport u vrtiću, zdrava prehrana, mentalno zdravlje)

Aktivnost 4.1.2. Poticati sudjelovanje i organizaciju obilježavanja važnih datuma u svezi sa zdravljem

Aktivnost 4.1.3. Poticati suradnju i razmjenu iskustava svih pružatelja usluga ranog izvanobiteljskog odgoja i obrazovanja

Aktivnost 4.1.4. Poticati uključivanje zajednice i roditelja u sve aktivnosti vezane za zdravlje djece i zajednice (otvaranje savjetovališta)

Mjera 4.2. Osigurati preduvjete za provođenje zdravih stilova života

Aktivnost 4.2.1. Nastaviti s uređenjem i opremanjem dječjih igrališta u gradu Dubrovniku

Aktivnost 4.2.2. Poticati programe koji promoviraju zdrave stilove života

Aktivnost 4.2.3. Kroz dvosmjernu komunikaciju i interakciju kreirati projekte raznovrsnih aktivnosti za djecu predškolskog uzrasta kroz strateški program Grada Dubrovnika za djecu i mlade „Mladi i Grad skupa“.

Cilj 5: Osigurati preduvjete za sustavno praćenje i unaprjeđivanje odgojno obrazovnog rada u predškolskim ustanovama te usklađivanje s potrebama lokalne zajednice

Mjera 5.1. Poticati uvođenje sustava kvalitete u sve dječje vrtiće

Aktivnost 5.1.1. U dokumente izvješća o radu uvrstiti i ocjenu sustava kvalitete

Aktivnost 5.1.2. Poticati stvaranje sustava podrške za uvođenje kvalitete u rani izvanobiteljski odgoj i obrazovanje

Mjera 5.2. Poticati ispitivanje potreba lokalne zajednice

Aktivnost 5.2.1. Poticati organizaciju okruglih stolova, seminara, istraživanja i sl..

Aktivnost 5.2.2. Poticati suradnju i umrežavanje s osnovnim školama i drugim institucijama u zajednici

Literatura/ izvor podataka:

1. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture, Zagreb-1991.
2. Strategija za izradbu i razvoj Nacionalnog kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, Zagreb-2007.
3. Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97 i 107/07)
4. Državni pedagoški standard (NN 63/08 i NN 90/10)

5. Program razvoja grada Dubrovnika do 2020, Grad Dubrovnik, Dubrovnik-2007.
6. Zbornik radova koncepcije, pristupi i programi predškolskog odgoja i obrazovanja u republici Hrvatskoj, Dječji vrtić „Biokovsko zvonce“, Split-2008.
7. Kurikulum za vrtiće, Biblioteka Korak po korak, Zagreb-2001.
8. Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb-2012.
9. Popis stanovništva 2011.g., Priopćenja i statistička izvješća, Državni zavod za statistiku, <http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/censuslogo.htm>